

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Pluguri electrice.

Când ar învia un econom de pe la noi, care a murit mai înainte de asta cu o jumătate de veac și ar vedea, că economii de astăzi sapă, samănă, seceră și îmblătesc tot cu mașine; când ar vedea apoi mulțimea orașelor și a caselor din acelea luminate cu lumină electrică; când ar mai vedea, că pe ici-colea oamenii au început a întrebuința puterea electrică, nu numai la mânărea bicicletelor, automobilelor, tramvaiele, trenurilor și a. ș. ci chiar și la arat: ar crede, că a venit pe altă lume și nu tot pe aceea, în care a trăit și el până la moarte. Da! da! înaintăm cu pași uriași pe toate terenurile, încât nu știu zău unde ne vom opri.

Inercarea cu conducerea puterii electrice dintr'o mașină dinamică înt'alta, s'a arătat mai întâiu la expozițiunea universală din Viena la anul 1873. Până atunci absolut nime nu cunoștea conducerea acestei puteri. Ce e drept, Iosif Popper încă la anul 1862 a scris lucrarea clasică pentru academia de știință din Viena, în care nu numai că a explicat conducerea puterii electrice,

dar' a arătat totodată și urmările beneficătoare ale aceleia pentru cultura omeimei.

În ziua de astăzi, în timpul trenurilor electrice din orașele cele mari; în timpul când apa din cataracta dela Niagara, precum și din alte cataracte, să întrebuințază pentru producerea de electricitate, cu ajutorul căreia să iluminează apoi orașele cele mari: s'ar putea bucura și inginerul Iosif Popper, că și-au văzut visul cu ochii, de care-ce el deja mai înainte cu 40 de ani și-le închipuia toate acestea în mintea lui cea ageră.

Dar' ca toate lucrurile mari, așa și invențiunea lui Popper a înaintat foarte încet. La anul 1878 au început a întrebuința puterea electrică Chretien și Felix din Semmaz în Franța, care aceia au început a și descărca și ridica napii de zahar aduși la fabrica lor, cu puterea electricității.

Napii să aduceau din câmp la fabrică pe anumite canale în niște luntrițe, de unde apoi să ridicau cu anumiți motori electrice în despărțămintele de sus ale fabricii, unde apoi să începea lucrarea lor. Spesele de lucrare ale fabricii, s'au redus în urma acesteia cu 40% față de lucrările de mai înainte.

Cu ajutorul electricității să puteau ridica pe zi 500 de tone de napi sau un milion de chilogrami.

La anul 1879 numiții fabricanți s'au decis ca să introducă și aratul cu putere electrică. Aceasta hotărâre au luat'o ei din cauză, că au văzut, cum mașina de abur stă mai mult timp în nelucrare. De aceea să cugetau ei, ca să folosească tot timpul, ce le stă la îndemână.

Mașina electrică era mânăta de un motor de al lui Gramme, pe care-l conducea un curent electric, așezat într'un cablu în câmp la o depărtare de 900 de metri. Față în față cu cablu erau așezate două cară de câmp, amândouă provăzute cu electrică. Carăle erau provăzute cu câte un aparat, pe care apoi să încheie un drot în sus și în jos. Fie-care drot trăgea câte un plug. Plugurile apoi prin mișcările lor încolo și incoace făceau tot câte două brazde. Aratul acesta să săvârșia foarte iute. La minut înaintau adecă pe o distanță de 20 metri, întocmai ca și un plug de abur de ale lui Fowler cu o putere de 6 cai.

Din cele de mai sus să poate vedea, că plugurile electrice sunt mai bune ca cele de abur, de o parte pentru-că

FOIȚA

Biserica catedrală ort. rom. din Sibiu.

— Istoricul. —

(Urmare și fine).

Decretarea edificării catedralei.

Intemeietorul fondului catedralei și urzitorul ideii ridicării ei, Arhiepiscopul și Metropolitul Andreiu Baron de Șaguna, nu să putea gândi la realizarea dorinței sale, la zidirea bisericii catedrale, pentru-că fondul nu era destul de mare pentru a putea face față cheltuelilor reclamate de o așa zidire monumentală, cum își închipuia Șaguna catedrala ortodoxă română din Sibiu.

Urmasul său în scaunul arhiepiscopesc, fericitul în domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, sub a cărui conducere de 24 de ani a arhiepiscopiei gr. ort. române din Transilvania fondul catedralei crescuse la

sumă mai bine decât întreită, era de cea mai firmă convingere, că nici suma aceasta nu e suficientă pentru a să putea ridica din ea o catedrală care să fie aceea ce toți o doreau să fie, o operă monumentală de artă, și ca zidire și ca ornamentare și întocmire internă. Consultări însă a avut cu sftnicii cari îi stăteau mai aproape pentru aflarea locului potrivit, pe care să fie ridicată biserica catedrală.

După trecerea la cele eterne a Arhiepiscopului și Metropolitului Miron Romanul, conducerea Arhidiecezei o primește actualul șef al bisericii gr.-ort. române din Transilvania și Ungaria, Inaltpreasfințitul Domn Ioan Meșianu, care imediat după ocuparea scaunului arhiepiscopesc a început să fie preocupat în prima linie de gândul realizării acestei idei, rămase moștenire dela Șaguna.

Știa și Excelența Sa, că fondul de care d' spune arhiepiscopia pentru ridicarea catedralei n'are să fie de ajuns; dar' avea încredere în

credincioșii bisericii ortodoxă române și conta la zelul lor de jertfire, în care nu s'a înșelat nici în trecut. În speranța deci, că aceea-ce mai lipsește să va putea aduna din oferte benevole, dela bunii Români și credincioșii fii ai bisericii ortodoxe române, dela noi și de prin alte eparhii, s'a apucat numai decât de ducerea la îndeplinire a dorinței cu care Șaguna și contemporanii săi au mers în mormânt, de ridicarea bisericii catedrale în Sibiu.

În 12 Martie 1899 a fost intronizat Inaltpreasfinția Sa în scaunul arhiepiscopesc din Sibiu, și în 7 Maiu n. din același an a deschis sinodul arhidiecezan, primul condus de I. P. S. Sa.

În una din ședințele acestui sinod să decide, la cererea Arhiepiscopului și Metropolitului Ioan Meșianu, acceptată și din partea conzistoriului, ca să se publice concurs pentru facerea unui plan după care să fie zidită catedrala din Sibiu. Cu aceasta s'a fă-

aceste din urmă consumă mai mult material: lemne, cărbuni și apă, de altă parte, pentru-că mașinele de abor să transportează foarte cu greu la câmp, cu deosebire dacă și locul e ceva cam ridicat și costis. Carăle (trollele) mânate însă cu putere electrică sunt mai ușoare; sunt asemenea vagonetelor dela trenuri, cari adecă să pot mâna și fără șini. Astfel că atât acelea, cât și plugurile, pe cari le trag după ele să mișcă cu multă ușurință. Curentul electric să conduce în acelea sau din un cablu (mașinarie) de sub pământ, sau dintr'un aparat așezat pe acelea după cum vedem și la biciclete, automobile, tramvae ș. a.

E drept că a trebuit să se facă multe încercări, până când adecă s'au putut întrebuința cu izbândă și plugurile electrice. Astăzi să află mai multe feluri de pluguri electrice, așa că să face o mare concurență și pe acest teren.

O firmă nemțască fabrică astfel de pluguri, cari au numai un motor; alta însă fabrică cu două motoare. Cele dintâiu să pot întrebuința în pământurile mai năsiptoase și neîndesate, pe când celelalte să întrebuințeze în cele mai îndesate. La plugurile cu un motor să întrebuințeze numai o singură mașinarie electrică, pe când la cele cu două motoare să întrebuințeze câte două, dintre cari una la un cap, iar' cealaltă la celalalt cap. Intre acestea două motoare să mișcă apoi plugurile electrice încolo și înapoi.

O altă firmă fabrică astfel de pluguri electrice, unde sunt câte șasă cară cu motoare, cari să așază la o depărtare de 500 de metri unele de altele.

Plugurile electrice cu un singur motor să întrebuințeze cu deosebire în economiile de mijloc, pe când cele cu două motoare să întrebuințeze mai

cu samă cele mari. Este un lucru de mirat, că arăturile cu putere electrică să întrebuințeze astăzi nu numai în Europa și America, ci acelea mai scurmă pământul astăzi chiar și pe șesurile din Algir (Africa) și din Azia. Pentru ușurința, cu care acelea să pot conduce, să fac încercări încă și la săpatul curuzălor, al napilor și al viilor.

O izbândă însămnată au plugurile electrice pentru lucrarea pământului în cazul acela, dacă să află apă în apropiere. Intr'un domeniu mare din Silezia prusiană puterea apei mână două turbine cu o putere de 100 de cai, care conduce trei curenți electrice mână apoi mașinele de îmblătit de acolo, plugurile electrice și mașinele din economia de lăptărit. Deși puterea electrică e nespuse de mare și primejdioasă totodată, totuși în decurs de mai mulți ani nu s'a întâmplat nici o primejdie.

Arăturile cu electricitate pe întinderi mai mari să vină mai estine, ca cele cu plugurile trase de vite. Astfel în decurs de 10 oare de lucru să poate ara un pământ de 8—10 jugăre. Brazdele să pot tăia la o adâncime de 35 cm. și de câte 30—40 cm. lățime. Afundimea și lățime a brazdelor să face totdeauna, după cum adecă e și soiul pământului și anume: dacă acela e mai îndesat să iau niște brazde mai înguste și nu tocmai prea afunde, iar' dacă acela e mai puțin îndesat, atunci să iau brazdele mai late și mai afunde, adecă întocmai ca și la plugurile de rând. Roada după plugurile electrice însă s'a constatat, că e pe de două-ori mai mare, ca după cele ordinare.

E interesant cazul, care s'a întâmplat unui proprietar de pământ. Acesta a avut o moară, care a stat timp mai îndelungat în nelucrare, îi veni în minte

să folosească putere electrică din apă atât pentru conducerea morei, cât și pentru arat. Spre scopul acesta a făcut două rezervoare, cari conduceau curentul electric și care avea noaptea putere de 1000 lumini, așa că apoi să putea măcina apoi noaptea ca și ziua.

La noi câte riuri, canale și alte ape nu stau până acum neîntrebuințate, măcar că ce putere mare electrică e ascunsă în ele. Dar' dacă acelea au stat până acum neîntrebuințate, să fim siguri, că ca mâne o să vedem chiar și pe la unele sate lumină din acelea, apoi o să vedem mânăndu-se și pe la noi pe câmpuri plugurile electrice, mașinele de îmblătit, de cosit, secerat, moștile, trăgându-se carăle de povară ș. a. cu puterea electrică.

Boala sau ciurma porcilor.

Boala aceasta de vre-o câțiva ani înapoi ne stârpește porcii de care are economul mai mare lipsă; în contra acestei boale să poate după experiențele mele ajuta în modul următor: Boala la porci de regulă vine mai întâiu la gură și să poate vedea de acolo, că porcul bolnav nu poate mânca, așa că dacă i-să pune de mâncare în vâlăul său îndată să aruncă cu o poftă de cugeti, că odată să mănânce și vâlăul. Asta e dovadă, că porcul e flămând însă îl doare gura. Văzându-l în starea aceasta îl culcăm jos la pământ și pentru ca să-l putem cerceta în gură, îi băgăm în gură un par așa, ca parul să între în pământ ținându-l 2—3 oameni, după cum este de tare porcul. Oamenii să-l țină bine așa, ca să nu să miște într'o parte sau alta, (căci să poate întâmpla ca mișcându-se să-l taie pe locul acela unde e

cut primul pas spre realizarea unei dorințe devenită acum generală. Concursul a fost publicat nu mult după închiderea sesiunii sinodale, în foi române și străine.

În sesiunea sinodală a anului următor 1900, chestia cea mai însemnată care a primit rezolvare multămitoare, a fost apoi chestia edificării bisericii catedrale. La concursul ce să publicase, intraseră la timp 31 planuri de biserici catedrale, dintre cari un juriu de experți, ales din partea conzistoriului arhidiecezan, a aflat că întru toate corăspunzătoare scopului, împrejurărilor și locului, sunt cinci planuri. În urma unui studiu amănunțit, făcut în chestia aceasta din partea conzistoriului arhidiecezan, care a predat afacerea pe deplin limpezită și cu un raport detaliat în competență sinodului, apoi după o clară expunere din partea referentului comisiunii însărcinate din partea sinodului cu studiarea chestiei a tuturor fazelor prin cari a trecut chestia, dela nașterea ideii înființării catedralei, până la prezentarea planurilor, dintre cari conzistoriul arhidiecezan a ales deja pe

cel mai potrivit, mai ales însă în urma stăruințelor Arhiepiscopului și metropolitului Ioan Mețianu, ca afacerea să fie rezolvată în mod final și să nu fie trăgănată și amânată fără nici o trebuință: sinodul decretează cu mare însuflețire în ședința din 22 Aprilie v. 1900 înființarea catedralei, după planul pe care îl alesese conzistoriul, și pe locul din cetate, strada Măcelarilor, care va deveni gol după dărâmarea caselor cari formează proprietatea conzistoriului. Mai ales asupra locului a înzistat mult actualul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, provocându să la faptul, că și dorința decedaților săi antecesori, Metropolitii Miron Romanul și Șaguna, aceea era ca biserica catedrală să fie ridicată în cetate, pe locul bisericii parohiale care asemenea va fi demolată. Cu privire la planul după care avea să fie ridicată catedrala, sinodul și-a exprimat însă dorința, ca să se facă în el modificările propuse de experți, mai ales în ce privește amplificarea și înfrumusețarea din afară a edificiului.

În sinodul anului 1901 chestia catedrală

lei vine de nou discutată. A pus-o în discuție Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Mețianu, prin raportul conzistoriului adresat în privința aceasta sinodului, și prin vorbirea de deschidere, în care a atins chestia cu următoarele cuvinte:

„... Cel mai frumos și mai salutar început va fi, dacă ne vom reaminti, cum fericiții noștri înaintași, s'au dus în mormânt cu o mare și ferbinte dorință, pe care ne-au lăsat-o nouă să o realizăm, adecă cu dorința zidirii bisericii catedrale, care ne lipsește. Și așa, întru a îndeplini acea ferbinte dorință a fericiților noștri înaintași, devenită o sfântă datorință pentru noi, vom declara zidirea acelei sfânt Sion, imperios reclamat, nu numai de interesul și onoarea noastră, nu numai de onoarea și nimbul religiei noastre, nu numai de dorințele și așteptările tuturor alor noștri din toate părțile, dar' și de necesitatea prea mult simțită de a întruni în acel sfânt Sion și pe cei ce din lipsa de o bisericească corăspunzătoare până acum au fost lipsiți și de neprețuitele binefaceri ale bisericii.

Deși destul de mare și grea e și această problemă, să sperăm că o vom rezolva cu bun succes, dacă pe lângă silințele noastre

periculos). Ne uităm apoi mai întâiu la buzele de desupt, care sunt provăzute cu o carne în forma vinei. Vâna aceea, dacă e porcul sănătos e de culoare roșie, iar' dacă e bolnav e de culoare neagră. În cazul acesta avem numai decât să luăm un cuțit (cuțit mai mic, care taie bine și să nu fie ruginit) cu acesta tăiem adecă crepăm sau după limbajul poporului nostru îi scrijelăm din spre măsele spre dinți, dară numai la falca de dinjos, de ambele părți. După ce am făcut aceasta punem pe tăietură sare și frecăm bine. Atunci căutăm și limba, ca să putem umbla cu mâna prin gura porcului, trebuie să avem o sula care o înfingem (implântăm) cam în vârful limbei și ne uităm sub ea, vom vedea cele două glandule. Dacă sunt roșii atunci dovadă că limba e sănătoasă, dar' dacă sunt negre atunci trebuie și aceștea scrijelate adecă tăiem glandulele d'alungul și iar' le frecăm cu sare. După ce am isprăvit cu gura, atunci luăm o rădăcină de spânz uscat îl ascuțim la un capăt, iar' la celalalt capăt îl legăm cu ață albă, și după aceea îngăurim urechia cea stângă a porcului, însă la procedura aceasta observ, că sunt 3 vine în urechea porcului, care să pot vedea bine. În vina cea din mijlocul urechii îngăurim cu sula însă peziș adecă, dela vârful urechii cătră cap atât de adânc, cât e spânzul de lung și avem al ținea timp de 24 de oare. Dacă urechea să va imflama (umfla) dovedește că porcului are să-i fie mai bine. După cum zisei mai sus, că boala la porc vine mai întâiu la gură apoi la limbă și de aci merge în jos cătră intestine și chiar și intestinele le atacă în modul cel mai grav. Dacă a ajuns până acolo, trebuie să piară, căci pe intestine să fac niște beșicuță de culoare vânătă. La pipăit sunt tari; apoi chiar dacă ar și rămânea

un astfel de porc și s'ar însănătosa acela nu să mai poate îngrășa și din *intestinele* acelea nu să poate pregăti absolut nimic, căci toate să rup în bucățele și trebuie aruncate, adecă îngropate în pământ să nu mai ajungă nime la ele. Eu dau sfatul acesta tuturor oamenilor cari să ocupă cu prăsirea porcilor să facă numai în felul amintit și să și cultive planta *spânz* în grădină; apoi vara când e căldura cea mare să dea în mâncare comină (chisăliță înțeleg nu prea multă, însă nici prea acră nici prea dulce să nu fie mâncarea porcilor sau să poate că după ce a mâncat să se dea puțină comină să mănânce, în totdeauna dimineața. Prin acreala aceasta, care o conține comina, porcul nu bea atâta apă, mai cu samă în acelea locuri (sate) unde nu e apa curgătoare.

Domnii veterinari să binevoiască a ne erta că noi nu voim a abuza de știința și bunăvoința D-lor însă noi pe sate, care trebuie și o jumătate zi să mergi cu trăsura după D-sa apoi de multe ori nu i acasă până vine nu știu ce și cum, dar' dacă omul să pricepe într-o câtva, încearcă și Dumnezeu îi va ajuta, căci este proverb care zice: *ajutate, că Dumnezeu încă îți ajută*; apoi să și ajute la toți care încep cu Doamne ajută.

(Lucr. 1).

Economul ca — doctor.

(Urmare și fine).

Altă-dată am văzut pe un econom, cum a tăiat niște cucute din grădina sa și ducea cu corfa să le dea oițelor așa verzi. Din întâmplare trecând și eu pe acolo, i-am zis: că cucutele verzi sunt veninoase și astfel nu sunt bune pentru nutrirea vitelor. Dar' economul

meu nu vrea să mă înțeleagă și a dat și mai departe cucute vitelor sale, cari fiind poate și prea flămânde, au mâncat lacom din acelea și s'au bolnăvit îndată. Odată numai ce văd pe economul meu, că fuge cu pălăria în mână după un alt econom, care să pricepea să înțepe vitele de broască grabnică. Norocul lui, că sosind ajutorul încă la timpul potrivit, i-s'au întors vitele bolnave și astfel a putut să scape de pagubă. De atunci de câte-ori mă vede, își aduce aminte de vorbele mele adeverate.

Dar' nu numai de la economi, ci chiar și de la păstorii de vite să recere, ca în anumite cazuri mai groaznice să fie și doctori de vite. Păstorii, cum stau ei ziua întreagă în jurul ciurziilor de vite, pot vedea mai curând, când cutare vită nu rumegă, sau nu mănâncă sau când cutare vacă să gată de fătare, și astfel pot să le dea mai ușor ajutorul de lipsă. Iată pentru ce să recere ca și păstorii de vite să fie aleși dintră oamenii cei mai cu frica lui Dumnezeu, mai cunoscători de vite și de boalele acelor!

Pe timpul când să ivesc boale lipicioase, să recere apoi și mai mult dela economi; să recere anume, ca să fie cu mare băgare de samă, că cine îi intră în curtea sau grajdul său, oare nu vine dintr'o curte molipsită cu boală lipicioasă? Că oare n'a mers și el cumva într'o atare curte sau grajd și nu s'a curățit bine mai înainte de a intra la vitele sale? Că oare cutare vită a sa, pe care o vedea tristă și cu părul zburliț, nu este cumva atăcată de boală, ca să o eespartă îndată de cătră cele sănătoase? ș. a.

Afară de acestea să mai recere, ca economul când merge pe la orașe

vom implora și ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu și spriginul tuturor alor noștri. Insuflețiți de asemenea bune speranțe, să ne felicităm domnilor deputați, că prevedința divină nouă ne-a rezervat ridicarea acelu sfânt Sion al Domnului, merit a răspândi lumina, cultura religioasă-morală la întreg clerul și poporul nostru. Să ne felicităm domnilor, că aceia prevedință divină nouă ne-a rezervat să aducem asemenea prinos însemnat lui Dumnezeu și poporului nostru, și așa după o matură examinare a planurilor de zidire, ce să vor prezenta separat, și după eventualele modificări ce s'ar fi de lipsă, să le dăm receruta aprobare pentru ca să se poată începe lucrarea“...

Și sinodul așa a făcut. *Cu vot unanim a încuviințat planul și preliminarul prezentat din partea conzistorului cu privire la ridicarea bisericii catedrale, dar' a dispus să se mai facă plan și preliminar și pentru unele întocmiri necesare interne cum e: încălzirea centrală pe sama bisericii, și apoi să se facă plan și pentru turnuri. În urmă a dat conzistorului autorizație, să iee toate măsurile cuvenite, pentru-ca să se poată proceda fără*

amânare la executarea zidirii bisericii catedrale din Sibiu.

Cu toate aceste, chestia a mai fost discutată și în sinodul anului următor, 1902, când apoi a fost finalizată, spre bucuria și mulțămirea sufltească a tuturor, mai ales însă a celui ce a insistat mai mult pe lângă finalizarea ei, a înaltpreasfințitului domn Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Mețianu*.

Până la sinodul acesta chestia catedralei ajunsese în stadiul următor: Planul de zidire a fost modificat, respective întregit, prin oameni competenți, astfel, că catedrala va avea și două turnuri frumoase, cum și întocmire pentru încălzire centrală. Conzistorul a publicat apoi concurs pe baza planului modificat pentru darea zidirii în întreprindere, și dintre cei-ce s'au anunțat a ales persoana de încredere, însărcinată cu efectuarea planului. A fost arhitectul de bun nume din Sibiu *Szalay*, cu care conzistorul a legat contract, angajând totodată și pe arhitectul orașului Sibiu, *Iosif Schwissnig*, ca organ de controlă și de încredere al conzistorului, cu

îndatorirea de a urmări cu atențiune mersul clădirii acestui nou și monumental lăcaș al Domnului.

Toate măsurile acestea luate din partea conzistorului, sinodul arhidiecezan le-a aprobat în sesiunea a. 1902, contractul legat cu arhitectul Szalay la ratificat, și astfel edificarea bisericii catedrale din Sibiu, a fost pusă pe calea realizării.

Încheiere.

Și acum, după-ce s'a dat măreței și sublimei misiuni, frumos și sfânt lăcaș al Domnului, fi de aci încolo izvor puternic de întărire pentru cei slabi și izvor de mângăere pentru cei obidiți. Fi izvor de credință și de nădejde pentru toți Românii dreptcredincioși, pe cari *tăria în credința strămoșască* i-a conservat și până acuma și i-a făcut să treacă cu succes prin valurile trecutului lor atât de asupritor și atât de furtunos.

Întărește acest Sion pe toți în credință, că dacă puterea de sus nu i-a părăsit până acuma, nici după atâtea veacuri de umilire

sau târguri, să nu adune nici odată ogrinji sau nutrețul rămas prin iesle sau pe pământ după alte vite și apoi să-l dea vitelor lui, pentru-că să poate întâmpla prea ușor, ca vitele pe urma cărora s'a adunat ogrinji sau nutrețul, să fi fost molipsite de oare-care boală, pe care apoi o oltoim, cum s'ar zice și la vitele noastre. Chiar și când adăpăm vitele într'un loc străin să spălăm mai întâiu trocile și vasele, cu cari le adăpăm și numai după aceea să le lăsăm să bea.

Cu deosebire la nutirea vitelor să recere, ca economul să fie cu multă băgare de seamă, de oare-ce e deplin constatat, că din nimic nu să pot bolnăvi vitele așa ușor, ca din nutreț. Și chiar în privința aceasta greșesc cei mai mulți din economii noștri; greșesc adecă atunci când dau vitelor nutreț muced, înoroit sau altcum stricat, de oare ce prin acelea nu numai că să bolnăvesc vitele, dar' cele cu vițal în foale pot chiar să-l și lapede din pricina nutrețului rău.

Când rînim în grajd, cu deosebire iarna, să nu lăsăm nici odată și ușa și fereastra deschisă, de oare-ce în asemenea cazuri să naște un curent de aer, din care apoi vitele ușor să pot bolnăvi. Mai departe să recere, ca pe timpul de iarnă, să nu dăm vitelor nici odată apă pr'a rece, de oare-ce unori chiar și de aceea să bolnăvesc. Când vedem, că vitele îndată după adăpat tremură, să le frecăm bărbătește cu sucituri de paie sau fân, apoi să le alergăm puțin, ca să se încălzească, de oare-ce în asemenea cazuri au căpătat răceala sau armorarul, iar' dacă vedem, că acela nu ajută, să le înțolim și să le încălzim cu cărămizi calde.

și de suferință — nu-i va părăsi nici în viitor, ci cu pârintească îngrijire îi va conduce prin valurile vieții următoare, pentru ca să ajungă la limanul doririi lor, atunci când va fi *plinirea vremii!*...

Mai presus de toate va fi însă mulți ani de acum înainte izvor de bucurie și de mângăere pe seama celui *in muncă* încărunțit, pe seama înaltpreasfințitului nostru Archiepiscop și Metropolit *Ioan*, căruia avem în prima linie să-i mulțămim că te avem, și care cu drept cuvânt poate spune despre tine, noule Sioane: „*A mea plăzmuire ești!*”

Lasă-ne deci, ca la altariul tău mulțămită să aducem ceriului că ni-L-a dat, și că L-a împărțit de bucuria de a-și vedea dorința împlinită, monumentală zidire terminată, și L-a învrednicit să ajungă în pace și sănătos și ziua sfințirii acestui falnic monument, pe care singur, și l-a ridicat în viață, ca vie mărturie pe seama generațiilor celor multe următoare despre zelul apostolic cu care și-a împlinit chemarea de cap al bisericii gr.-or. române din Transilvania și Ungaria!...

Economul ar trebui să chibzuiască totdeauna și cu privire la povara, ce o pune după vitele sale de lucru, ca adecă prin aceea să nu le prea împovăreze, apoi ar trebui să nu prea lungească timpul de lucru în contul odihnei vitelor, de oare-ce prin aceea încă le poate expune ușor deosebitelor boale.

Un econom harnic trebuie să cunoască dintr'o singură privire a vitelor sale, dacă acelea sunt sănătoase sau bolnave; ar trebui să cunoască pe semnele vitelor bolnave, ca astfel să știe și ce leac să folosească pentru tămăduirea acelor. La vitele rumegătoare de pildă, rumegatul este semnul cel mai bun, după care apoi ne putem orienta, dacă vita este sănătoasă sau bolnavă, de oare-ce după cum să știe în deobște, bolnavc nu rumegă.

Dar' nu numai rumegatul, ci și alte semne ne arată vita bolnavă. Astfel starea tristă a vitei, părul zburlit, coarnezle mai calde ca de obicei, ochii roșii și tulburi, curgerea balelor din gură ș. a. ne vestesc vita bolnavă.

Acestea sunt câteva din recerintele acelea, pe cari ar trebui să le știe fie-care econom, ca doctorul cel mai de aproape al vitelor sale; recerinte, pe cari dacă le va ști aplica înțelepțește și la timpul potrivit, poate să-și scape vitele sale bolnave de cele mai multorii chiar și din gura morții.

A V I Z.

Cu provocare la §§-ii 5 și 8 a statutelor, onorații acționari la „INDUSTRIA”, banca industrial-economică, societate pe acții în Deva, sunt avizați:

1. că acțiunile societății sunt gata și să vor trimite până la 15 Iunie recomandate la adresa fiecărui acționar, care și-a plătit valoarea întregă de 100 coroane de fiecare acție. Acția aduce 5% interese, calculate dela 1 ori 15 a lunii următoare în care s'a făcut plățirea ratelor și deosebit 1—10% dividendă dela 1 ori 15 a lunii următoare în care s'a făcut plățirea valorii întregi de 100 coroane a acției.

Acționarii deci, cari nu plătesc valoarea întregă de 100 coroane de acție nu trag dividendă pe timpul cât au rămas în restanță.

2. Câte zece acții de ale celor 25 de membri ai direcțiunii, amăsurat §-lui 25 din statute, nu să extradau, ci rămân depuse la cassa „Industriei”, pe lângă revers, extradat fiecărui membru în direcțiune. Acțiunile prezidentului, viceprezidentului, directorului, casarului și comptabilului, cari întrec suma de zece, rămân toate depuse la cassa: în scop de a mări garanța și încrederea, privitoare la conștiințioasa și buna administrație a averilor, deși statutele nu recer această garanță și cele mai multe institute surori de loc nu

au dispoziția aceasta ori să mulțămesc cu garanții mai mici de câte 2—5 acții a membrilor din direcțiune mult mai mică decât a noastră. Acțiunile celor 25 membri ai direcțiunii și functionarilor „Industriei” fac cam una a treia parte din înreg capitalul social de 100.000 coroane.

3. Cu provocare la avizul direcțiunii deja publicat din 16/29 Noemvrie 1905 ratele scadente au fost a să plăti astfel:

a) la 1/14 Ianuarie 1906 câte 30 coroane de fiecare acție;

b) la 1/14 Aprilie 1906 câte 30 coroane de acție;

c) iar' până la 1/14 Iulie 1906 e a să plăti ultimul rest din valoarea întregă de fiecare acție.

Onorații acționari restanțieri sunt deci prin acest avis public din nou recercați a-și plăti ratele restante. Ne urmând plățirea la 2 provocări publice, direcțiunea, amăsurat §. 8 din statute, are să iee măsurile legale pentru incassare, poate șterge numele acționarilor ori le poate vinde acțiunile, iar' plățirile săvârșite rămân în favorul fondului de rezervă.

Cam 50 de acții de acest soi direcțiunea le pune la vânzare, pe lângă plățirea a 4 coroane taxă de înscriere, iar' pentru competiția de timbru și timbru de trecere 2 cor. de acție și valoarea nominală de 100 coroane a acției.

Banii sunt a să trimitte cu aviz poștal la adresa „Industria” în Deva, nici-când la persoana cuiwa.

4. Până la timpul potrivit, banca „Industria” de-ocamdată, în înțelesul statutelor, numai operațiunile obicinuite curat financiare a pus în lucrare: precum darea de împrumuturi cambiale și ipotecare cu acoperire cambială, împrumuturi pe vite cu acoperire cambială și pe amanete.

Operațiunile economice și de propagandă, numai treptat, după întărirea potrivită a societății, să vor pune în lucrare: avându să totdeauna în vedere, ca fiecare operațiune de-oparte să aducă foloase materiale și culturale poporului și meseriașilor, primul scop ce urmărește „Industria” în același timp s'aducă însă foloase materiale și morale și băncii, adecă domnilor acționari deponenți ori alți creditori ai „Industriei”, luându-să înainte măsurile de precauțiune, pentru-ca nesuccesul vre-unei operațiuni nici-când să nu poată primejdui dezvoltarea celorlalte operațiuni în deosebi și a băncii peste tot.

Cu ajutorul bunului Dumnezeu și a oamenilor de bine lucrăm și mai departe în direcția bine apucată, spre a încheia și a doua jumătate din primul an de gestiune 1906 și mai bine.

Deva, 30 Maiu 1906.

Pentru direcțiunea „Industriei”:

Prezidentul:

Vasile Domșa m. p.

Directorul general:

August A. Nicoară m. p.

Cresterea vermicilor de mătase.

(Urmare din nr. 17.)

Suirea viermilor.

Când viermii, pe la sfârșitul vârstei a cincea nu mai mănâncă cu potha de mai înainte, când încep a deveni neliniștiți și aleargă pe frunze sau pe marginile lavițelor, când au trupul străvăzător și când țin capul în sus, trebuie să le punem mătutele sau crăci pentru a să putea urca pe ele. Mătutele cele mai bune să fac din paie de rapiță sau și din alte crăci rămuroase și bine uscate. Mătutelele nu trebuiesc așezate prea dese ca să poată trece cu înlesnire aerul prin ele. Punând mătutelele la o depărtare potrivită viermii fac mai puține *gogoase gemene*, de pe care firul să trage mai anevoie.

Crăcile să pot așeza pe laviță și în formă de boltă.

Când viermii să cresc cu îngrijire, suirea lor ține de obicei două zile (neținând socoteală de ziua întâiu).

În ziua a patra după începerea suirii, să adună la un loc viermii cari au rămas înapoi, și nu s'au suit. Aceștia să pun la o căldură mai măricică și li să dă ceva mai multă hrană ca de obicei. Ei să așezează pe un pat deosebit și li-să pune mătutele mai mici, formate din pîr, sau din ramuri, acestea bine uscate. Cu modul acesta să urcă și viermii mai îndărătnici, să așezează și fac gogoase.

Atragem cu deosebire băgarea de seamă asupra faptului că cele mai multe pierderi să întâmplă când viermii încep să se suie pe crăci. Trebuie dar' să dăm toate îngrijirile spuse mai sus, trebuie să aerisim bine odăile, să le ținem curate și cu o căldură potrivită neschimbată. Lumina este folositoare viermilor de mătase, însă nu trebuie să lăsăm ca razele soarelui să ajungă de-a dreptul la ei.

După ce s'au urcat toți viermii, să păstrează în odăi aceeași căldură, având însă grija d'a le arisa cât mai des. În urmă să curăță tot gunoiul rămas sub mătutele sau crăci. Toate aceste îngrijiri sunt neapărat trebuincioase și de multe ori când nu să îndeplinesc toate, să întâmplă că unii viermi mor pe mătutele fără a face gogoase, sau chiar dacă fac gogoase, ele sunt foarte slabe.

Culegerea gogoșelor.

După opt până la zece zile cel mult, dela suirea viermilor pe crăci, gogoșele să pot culege spre a să trage firul de mătase sau borangicul de pe ele. Pentru acest sfârșit mătutelele să iau cu îngrijire și să desfac gogoșele de pe ele.

Pe urmă să ia una câte una și să curăță de puful care le înconjoară. Când culegem gogoșele trebuie să băgăm bine de seamă să nu punem laolaltă decât

gogoșe de acelaș fel, și să nu amestecăm unele cu altele.

1. Gogoșele fără nici un cusur de formă sau de față (culoare).

2. Gogoșele gemene sau lipite, în ținuturile unde negustorii au obiceiul de a le plăti cu alt preț.

3. Gogoșele petate.

4. Gogoșele găurite.

5. Gogoșele slabe și neisprăvite.

Aceasta deosebire a gogoșelor, după bunătatea lor, este neapărată spre a putea vinde marfa cu înlesnire.

(Va urma).

Programul

examenelor de vară dela școala cap. gr.-or. română din Orăștie în anul școlar 1905/1906.

Sâmbătă în 3/16 Iunie c.:

Dela 7—8 oare a. m. clasa începătorilor, inv. de clasă Maria Racolța.

Dela 8—10 oare a. m. clasa a II-a de băeți și fete, inv. de clasă Ioan Fleșeriu.

Dela 3—5 oare p. m. clasa a III-a de băeți și fete, inv. de clasă Ioan Branga.

Duminică în 4/17 Iunie c.:

Dela 7—9 oare a. m. clasa a IV-a de băeți și fete, inv. de clasă Const. Baicu inv.-dir.

Dela 9—9 $\frac{1}{2}$ gimnastică cu băeții cei mai mari sub conducerea inv. I. Fleșeriu.

Dela 11—12 oare a. m. Cântări corale, declamări, cetirea clasificărilor, împărțirea premiilor și încheierea anului școlar.

Lucrurile de mână ale fetițelor vor fi expuse spre vedere publică — numai sub durata examenelor — în una din salele de învățământ a școlii noastre.

Diracțiunea.

Expoziția de copii din Apoldul-românesc.

Din cauza pojarului, ce a grasat în mod epidemic până bine de curând în comuna Apoldul-român și comunele învecinate, siliți ne vedem să amânăm termenul ținerei expoziției de copii pe una din zilele din toamna anului curent, când expoziția să va ținea tot în comuna Apoldul-român.

Rugămintea noastră deci este, ca domniile medici să binevoiască a ne răspunde cu posibilă grabire la apelul, ce le-am adresat în cauza datelor neapărate la alcătuirea programului expoziției etc.

Fiind afacerea expoziției de copii de interes general, ne ar fi binevenite opiniunile, ce ni s'ar da și din partea oamenilor pricepuți cu locuința și afară de comitatul Sibiu.

Opiniunile sosite le vom da și publicității.

Sibiu, 26 Maiu 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pantaleon Lucața,
prezident.

Vic. Tordășian,
secretar.

Știri de tot felul.

Despărțământul »Orăștie« al Asociațiunii au ținut a doua zi de Rușalii 4 Iunie n. prelegere populară în Orăștie, împreună cu reproduceri de skiopticon. Sau adunat țărani în mare parte așa, încât biserica, unde sau ținut prelegerea, era ticsită. Instructiva prelegere au ascultat-o publicul cu mare atențiune. Președ. desp. dl Ion Popovici o desfășurat înțelegător starea de înaltă învățatură a popoarelor vechi, a grecilor și romanilor față de învățatura popoarelor de azi, urmată în decurs de o mie și mai bine de ani. A arătat vederi din vechea cetate romană Pompeii și celălalte, cari au fost nimicite de un cutremur de pământ și asupra cărora abia în anii din urmă s'a făcut săpături, prin ce ies la suprafață toate clădirile și prin urmare o icoană a vieții de pe acel timp. Toate aceste arătări au fost urmate de explicații și cu grai. O altă arătare a fost diferitele porturi românești dela noi din Ardeal, din Banat, Bucovina, România și Macedonia; dl Ioan Moța, preot a explicat fiecare port, scoțând la iveală frumosul port săliștensesc dintre toate celălalte și toate frumoase. Prelegerile să continue pe teritoriul acestui despărțământ. Duminică este anunțată în com. Băcăintii.

Fidanțare Dl George Suciu cu-legător-tipograf din Orăștie s'a fidanțat cu dșoara Leontina Dicu.

Felicitările noastre.

Atentat contra regelui Alfonso XIII. Ziua, când s'a serbat cununia regelui Spaniei a fost turburată de un atentat înfiorător. Joi în 31 Mai n. la reîntoarcerea tinerei părechi regale dela actul cununiei și când era petrecută tinăra păreche de tot poporul, un anarchist a aruncat din fereastră unei case o bombă asupra trăsorii regale. Bomba a căzut între roatele de dinainte a trăsorii și între prima păreche de cai, unde a și explodat. Trăsura a fost zdrobită, asemenea și caii. Bomba a omorât pe un adjutant al regelui, pe mai mulți soldați ce țineau ordinea și pe câteva persoane din publicul ce aclama părechea regală. Dar' regele și regina au rămas ca prin minune nevătămați. Numărul morților și răniților trece peste 50.

Îndată după exploziune ducele Cornachullos a sărit la trăsura regală și a ridicat pe regele și regina din trăsură, și în altă trăsură a mânăat direct la palat. Sosiți la palat, regina a leșinat de spaimă. Regele să zice, a avut noroc cu decorațiile de pe piept, prin cari n'au putut străbate câteva fărâməturi din bombă.

Icoana pustiirii cauzate de exploziune era îngrozitoare. Casele și strada din

acel loc erau stropite cu sânge. Bucăți de carne amestecate cu țandări din trăsura strobărită erau risipite pe drumul asfaltat.

Politia a pornit o goană formală după atentator. A deținut la 100 de anarhiști. Atentatorul a scăpat de furia poporului și a fugit din oraș. Sâmbătă și duminică au fost înmormântate victimele. Regele încă și-a trimis reprezentant. A luat parte și moștenitorul nostru A. S. Francisc Ferdinand.

Pe cei răniți, vre-o 50 de persoane, i-a cercetat regele însuși în spital. Să zice că poliția din Londra ar fi atras atenția celei din Madrid, că de acolo au plecat 50 anarhiști spre Spania. Aceasta însă n'a luat măsurile de lipsă, deoarece ce n'a crezut că să va întâmpla vre-un atentat.

Cercetările poliției au avut rezultat. Un păzitor al ordinii publice din comuna Torrejo de Andoz a recunoscut pe atentatorul, care să numește Mateo Morales, când mergea spre gară ca să plece spre Barcelona și la provocat să se justifice.

Morales s'a scuzat cu o minciună.

Păzitorul l-a silit să se întoarcă în comună. Pe drum însă Morales l-a împușcat pe acesta. Poporul a prins de veste și a anunțat jandarmeriei. Morales văzându-se în pericol s'a împușcat. Cadavrul a fost transportat la Madrid. Regele a lăsat să-l fotografieze. Cele 20 mii pezete puse ca premiu pe capul atentatorului le va primi văduva păzitorului ucis.

Sinucidere. În Orăștie un studentas dela gymnaziul reformat de clasa IV, — Szócs István s'a împușcat Joi în 7 Mai n. Din promenada orașului, unde și-a ales locul pentru fapta întru-tătoare, a fost transportat mort la spitalul gymnaziului. A lăsat și câteva scrisori, cu bună seamă și părinților, cari locuiesc în Sebeșul săsesc.

Mare nenorocire la expoziția din București. Pe teritoriul expoziției din București, unde să edifică pavilionul pentru secția maghiară s'a întâmplat mare nenorocire. În decursul lucrului s'a despicat schela, ce a omorât cinci oameni iar' doisprăzece au fost grav răniți. Francisc Kossuth ministrul de comerț a dat ordin să se cerceteze cauza nenorocirii întâmplată.

Cereale pe sama armatei. Magazinele armatei din Ungaria să provăd încă de pe acum cu cantități (cătățimile) trebuitoare de ovăș și săcară prin oferte ce să primesc până la 16 August nou. Amănunte să capătă prin secretariatele reuniunilor economice, ce sunt în fiecare comitat. Tot de acolo să capătă și o broșură (carticică) cu sfaturile

generalului Bernolak pentru cei ce voesc să lifereze pentru armată.

Inundații. În urma ploilor dese es apele din alvia lor: așa Murășul în jurul Topliței și Reghinului săsesc a inundat încât să cauzează mari pagube în sămănăturile de pe valea Murășului. Comunicația este cu totul oprită fiind calea ferată și drumurile spălăcite și în cele mai multe locuri sub apă.

Bancă în un sat șvăbesc. Aproape de Arad să află un sat șvăbesc: Glogovaț. Locuitorii de acolo au pus temeile unui institut de credit pe acții cu un capital de 50 000 coroane. În adunarea generală din 11 Februarie 1906 au hotărât însă, că capitalul de 50.000 coroane să fie ridicat la 100 000 coroane (acția de o sută cor.). De sigur banca a dat de pământ roditor.

Fabrică de bombe în Ancona. Detectivii italieni din Ancona a descoperit o bandă de anarhiști, care s'a conjurat să atenteze contra vieții regelui Italiei, a împăratului Germaniei, a regelui Angliei și a președintelui Statelor Unite din America.

Totodată s'a confiscat și niște bombe, care examinate fiind, au fost unele dintre cele mai periculoase. Sau arestat vre-o 12 anarhiști, atentatul era pregătit în vederea vizitei ce regele trebuia să facă la Ancona în ziua de 24 Iunie. n.

Concurs. La soci tatea acționară „Bistrițiana“ institut de credit și economii în Bistrița e de ocupat un post de *practicant* cu sălar anual de 1000 Cor. Termin 1 Iuliu 1906. Explicări dă Direcțiunea. 1—3

Dare de seamă și mulțamită publică.

Din Sibiu.

Conlucrarea noastră la sărbările sfințirii bisericei Catedrale au revărsat binecuvântare și dar ceresc asupra lucrărilor noastre, închinată binelui obștesc. Mulțamită să revine pentru acest dar distinselor doamne Minerva Dr. Brote, Maria Dr. Crișanu, domnișoarelor Elena Cunțanu și Olivia Bárdoșy și dlui Titu Morariu, cari conduși de dragostea, ce trebuie să vieze fie căru Români, doritor de înaintarea neamului, au binevoit să-și deie valorosul concurs la »Convenirea noastră socială« din 13 Maiu n. c. Laudă și mulțamită revine harnicului dirigent Candid Popa și bravilor coriști cum și dibacilor ostași din ceata călușerilor. De înaltă răsplată e vrednică marea mulțime a participanților și în deosebi inteligența noastră, care e chemată a tinde mâna frățescă, când

vorba este de consolidarea și întărirea și a clasei economilor și a clasei meseriașilor noștri.

Sincere mulțumite exprimăm și următorilor generoși suprasolvenți și anume dlor Dr Romolus Boiu, proprietar, Aron Roman, paroch (Luncoiul inferior), Pavel Boldea, protopresbiter c. și r. militar, fiecare câte 10 cor. Alexandru Măcelar, mare propr. (Sângătin), Alexandru Predovici, curelar (R. Vâlcea), fiecare câte 3 cor.; Dr. Nic. Comșa, medic (Săliște), Sever Barbu (Reginul-săs.) Nicolae Lobonțiu, proprietar (Abrud), Iuliu V. Albini, notar (Zlatna), Ioan Rusu, paroch (Ida-mare), Nicolae Codo, paroch (Pâclișa) și dșoara Elena Petrașcu, directora internatului »Asociațiunei«, N. N., Pavel Muntean, c. și r. vice colon în pens., și G. R., fiecare câte 1 coroană; Dem. Moldovan. prot. (Sighișoara) 1 cor 60, și în fine celor cari au contribuit cu obolul lor în pălăria »D-zeu vede«, purtată de subscrisul prezident, și care a dat frumușica sumă de 54 cor. 4 fil. în favorul fondului »Văduvelor și orfanilor«.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 17 Maiu 1906.

Victor Tordășianu,
preziden.

Stefan Duca,
notariu.

H A Z

— Dar' ce-ai pătit Niță, taică?
— M'a bătut vecinul pentru-că am furat mere și mi-a spus că sunt un hoț!
— Bine ți-a făcut!
— Și mi-a mai zis, că mărul nu cade departe de pom..

Dum. 1 după Ros., a tuturor SS., gl 8 sft. 1

Dum	28 Cuv. Nichita	10 Margareta
Luni	29 C. M. Teodosiu	11 Varnava
Marti	30 Muc. Isachie	12 Vasilie
Merc.	31 M. Ermil	13 Tobias
Joi	1 S. M. Iustin. filos.	14 (†) Joia v.
Vineri	2 S. P. Nichifor	15 Vit
Sân b.	3 Muc. Lucian	16 Beno

Red ctor resp. GEORGE SUCIU.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 10—16 Iunie st. n. 1906.

10 Iunie n. Ada, Bakonya, Biléd, Birkis, Borostyánkő, Brood (Slav.), Cepin, Csóka, Daruvár, Déttá, Elek, Füzésabony, Hódmezővásárhely, Irsa, Jászárószállás, Kunhegyes, Liptótepla, Nagykomlós, Nagyszalatna, Ófuttak, Steyerlakanina, Ujszivác, Várna. — **11.** Alsólendva, Avasujváros, Babócsa, Batterszék, Buttyin, Bükösd, Csacza, Dunapentele, Dunaszekcső, Enying, Etéd, Feketeardó, Guta, Győr, Horgos, Jászalsószentgyörgy, Jókó, Kéthely, Kiskunmajsa, Kisvárda, Kisruczaujhely, Légrad, Locsmánd, Lós, Mágocs, Márpod, Martonos,

Monora, Moór, Nágocs, N.-imánd, N.-kaporak, Nagymárton, N.-szombat, Puchó, Radosóc, Sárbogárd, Siklós, Szácul, Szászváros, Szentgorthárd, Tarpa, Tevel, Tinnye, Toponár, Torza, Vágújhely, Városszálónak, Vashidegkut, Zalalövő, Zeliz. — 12. Alsódiós, Farkasd, Gyakluta, Holits, Jamnicza (Zágrábm.) Kerkasztmik'ós, Kismarja, Nagymihály, Nemesdéd, Palocsa, Pápa, Pinczehely, Rimaszécs, Szécsény, Szepesremete, Szigetvár, Szklono, Szombathely, Sztropkó, Tata, Turnischa, Vásárut, Verbó, Zsarnócza. — 13. Almakerék, Berzencze, Bród (Varasm.), Csap, Hegyfalú, Illok (Szerémm.), Jóká, Kékkő, Kolozsvár, Léva, Moskócz, Nagyekemező, Nagymagyar, N.-rócse, Nagysáros, Nasic, (Verőczem.), Nyitraszámocrét, Ottok, (Szerémm.), Pálosnagymező, Szentantalfala, Tiszapolgár, Tolna, Tót-szentmárton, Tüskevár, Vágsellye, Vasvár. — 14. Cziffer, Illava, Kaposmérő, Marczaltó, Nagysomkut, Szelistye. — 15. Babskin (Szerémm.), Beregszász, Böhönye, Csenger, Drávavásárhely, Élesd, Gyergyószentmiklós, Hybbe, Károlyváros (Zágrábm.), Magasfalú, Mártonvásár, N.-baczon, Németujvár, Orósvár, Perjámos, Petrinja (Zágrábm.), Rittberg, Rohoncz, Szvedlér, Szentsebestyén, Szerbneuzina, Törökkoppány, Zólyom. — 16. Csanádpalota, Dunaadony, Köröspatak, Nagydolincz, Rékás, Szomolnok, Ujarad, Zalatna.

Sz. 1771—1906 tlkvi

Árverési hirdetmény kivonat.

Az algyógyi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bukur István és Kalimán Oktávián végrehajthatóknak Bukur Iános és tsa végrehajtást szenvedők elleni 1408 kor. 91 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék az algyógyi kir. járásbíróság területén lévő Homorod községben fekvő a homorodi 118 sztjkvben felvett alábbi ingatlanokból Bukur János a Józsefé és Bukur Jákob nevének álló $\frac{3}{4}$ ed rész jutalékra és pedig:

A $\dagger$ 1 rsz. 128 hrsz. kertre $\frac{3}{4}$ ed részben 2 kor. A $\dagger$ 3 hrsz. 218 hrsz. kertre $\frac{3}{4}$ ed részben 440 kor. A $\dagger$ 4 rsz. 226/2, 225/1 hrsz. kőház és kertre $\frac{3}{4}$ ed részben 2 kor. A $\dagger$ 5 rsz. 256/b/2 hrsz. legelőre $\frac{3}{4}$ ed 1 kor. A $\dagger$ 6 rsz. 271/b/3 hrsz. kertre $\frac{3}{4}$ ed részben 10 kor. A $\dagger$ 7 rsz. 378/1 hrsz. kertre $\frac{3}{4}$ ed részben 28 kor. A $\dagger$ 8 rsz. 1135/b/2 hrsz. rétre $\frac{3}{4}$ ed részben 45 kor. A 9 rsz. 1528/3 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 8 kor. A $\dagger$ 11 rsz. 1734/4 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 10 kor. A 12 rsz. 1756/1 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 4 kor. A $\dagger$ 14 rsz. 1785/2 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 4 kor. A 15 rsz. 1794 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 40 kor. A $\dagger$ 16 rsz. 1823/2 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 11 kor. A $\dagger$ 18 rsz. 1909/1 hrsz. szántóra

$\frac{3}{4}$ ed részben 6 kor. A $\dagger$ 19 rsz. 1935/3, 1939/3 hrsz. rétre és szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 50 kor. A $\dagger$ 21 rsz. 1962/2 hrsz. kaszálóra $\frac{3}{4}$ ed részben 6 kor. A $\dagger$ 22 rsz. 1968 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 10 kor. A $\dagger$ 23 rsz. 1980/5 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 4 kor. A $\dagger$ 24 rsz. 1999/3 hrsz. legelőre $\frac{3}{4}$ ed részben 3 kor. A $\dagger$ 25 rsz. 2108 hrsz. legelőre $\frac{3}{4}$ ed rész. 20 kor. A $\dagger$ 26 rsz. 2221/3 2224/3 hrsz. szántóra és kaszálóra $\frac{3}{4}$ ed részben 25 kor. A $\dagger$ 27 rsz. 2341/3 hrsz. legelőre $\frac{3}{4}$ ed részben 3 kor. A $\dagger$ 28 rsz. 2658 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 35 kor. A $\dagger$ 29 rsz. 2812/3 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 9 korona. A $\dagger$ 30 rsz. 2813/1, 2823/1 hrsz. szántó $\frac{3}{4}$ ed részben 40 kor. A $\dagger$ 32 rsz. 2877/3 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 3 kor. A $\dagger$ 33 rsz. 2906 hrsz. szántóra $\frac{3}{4}$ ed részben 50 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt Ingatlanok az 1906. évi július hó 6 napján d. e. 8 órakor Homorod község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. XL. tcz. 42 §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 LX. tcz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíróság telekkönyvi hatósága.

Algyógyon 1906. évi április hó 28 ik napján.

Rozgonyi, kir. jbiró.

74
distingeri
6
medali de stat

(10-10)

10.000
motoare liverate
spre indostulirea
tuturora.**Filiala**

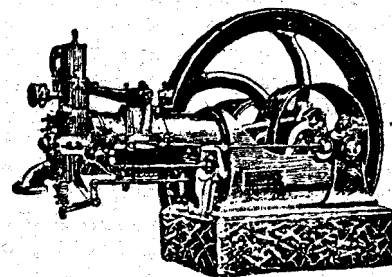
Fabricel de motoare din Drezda

Ignatiu Gellert & Cie.

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

Telefon 12-91.

Motoare cu benzina, cu ulei, cu spirt, cu acetylen. — Motoare cu benzina pentru imblatit.

Cele mai moderne, cele mai perfecte și cele mai rentabile motoare generatoare.

Motorul de Drezda e recunoscut de cel mai excelent fabricat în toată Europa. Construcție durabilă. Pregătit din material ales și bun.

Trainic! Nici după ani de lucru nu are lipsă de repara-tură. — Rentabil la siguranță. — Manipularea e foarte simplă. — Spesele de lucru sunt mici.

Motoarele de Drezda să pot privi în lucru la diferite întreprinderi industriale și economice: la mori, la fabrici de cărămizi, fabrici de scânduri și de lemne, la scos de apă, la negoțul cu lapte, la imblatit etc.

Instalările nouă să fac prin oamenii nostri experți.

Deslușiri și preliminară să dau la cerere.

Garanță bună!

Condițiuni de solvire avantajoase.

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumseții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui ERŐS.

Prin întrebuintarea acestui preparat nestrucios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătură tot felul de necurăteții de piele, pistrii, sgrăbunțe, mâncărimi etc. Să poate întrebuinta și ziua, lipsit fiind de materii unsuroase. — Prețul unei tighii 1 coroață.

Săpuul pentru această cremă costă 80 filleri.

Puderul-Blanca a lui Erős de colorare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielii, din care motiv să înviează pielea feței. — Prețul unei cutii K. 1-20

Feriti-vă de imitațiuni!

Trimite cu posta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în DÉVA. (farmacia „Holló”-hoz).

Mare depozit de unelte chirurgice, bandage, parfumerii francezești, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

1-10

CUMPĂRAȚI!**Biblioteca „Bunul Econom”**

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sământatul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sământului)
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovésul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linte, mazerea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
»BUNUL ECONOM»
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectueso repede!

Opuri —
Bilete de log. —
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist. —
Placate —
Ord. de dașă —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de can. —
Etc. etc. etc.

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual» sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrațiunea acestei foi. 47—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

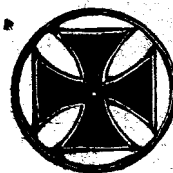
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împrejuvindecă boale vechi de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșciuri de inimă, asma, ausul greu, sgârșciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, insufiența fînsomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoarece »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățat și cercetat. Deja efinățate crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expedițe din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.